

Θεωρία και ασκήσεις υποθετικών λόγων

1ο Είδος: δηλώνει το **πραγματικό**

Στην υπόθεση έχουμε **εὶ + οριστική** οπουδήποτε χρόνου και στην απόδοση το ρήμα μπορεί να βρίσκεται σε **οποιαδήποτε έγκλιση**.

2ο είδος: δηλώνει το μη **πραγματικό**.

Στην υπόθεση έχουμε **εὶ + οριστική ιστορικού** (παρατατικός, αόριστος, υπερσυντέλικος) χρόνου και στην απόδοση έχουμε **δυνητική οριστική** (δηλαδή οριστική ιστορικού χρόνου + ἄν)

3ο είδος: δηλώνει την **απλή σκέψη του λέγοντος**

Στην υπόθεση έχουμε **εὶ + ευκτική** και την απόδοση έχουμε **δυνητική ευκτική**, δηλαδή μια ευκτική που συνοδεύεται από το ἄν.

6ο είδος: δηλώνει την **αόριστη επανάληψη στο παρελθόν**

Στην υπόθεση έχουμε **εὶ + ευκτική (επαναληπτική)** και στην απόδοση έχουμε **οριστική παρατατικού ή αορίστου + ἄν**.

4ο είδος: δηλώνει το **προσδοκώμενο**

Στην υπόθεση έχουμε **ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική** και στην απόδοση έχουμε **μέλλοντα ή προστακτική ή τελικό απαρέμφατο**.

5ο είδος: δηλώνει την **αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον**

Στην υπόθεση έχουμε **ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική** και στην απόδοση έχουμε **οριστική ενεστώτα ή γνωμικού αορίστου**.

Παραδείγματα υποθετικών λόγων

εὶ ἐκεκτῆμην οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἄν ὤχούμην.

Αν εἶχα περιουσία, θα κυκλοφορούσα πάνω σε σαμαρωμένο ημίονο(μουλάρι).

δηλώνει το μή **πραγματικό**.

ἤν θάνατος ἐγγύς ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν.

Όταν ο θάνατος έρχεται κοντά, κανείς δεν θέλει να πεθάνει. Αόριστη επανάληψη σε παρόν και μέλλον

Εάν νικήσωμεν,ὀψόμεθα τούς οικείους.

“Εάν νικήσουμε, θα δούμε ξανά τα αγαπημένα μας πρόσωπα. Προσδοκώμενο.

Εἴ τις με ἔροίτο....., τοῦτο, νή Δία, οὐκ ἂν ἔτι θρασέως εἴποιμι., Αν κάποιος με ρωτούσε....., αυτό, μα το Δία, δεν θα μπορούσα να το πω με σιγουριά πλέον.

Απλή σκέψη του λέγοντος.

Εἴ τινα τῶν πολεμίων ἴδοιεν, απέκτειναν ἄν.

Αν έβλεπαν κάποιον από τους εχθρούς, τον σκότωναν.

εἴ τις ἄλλον που ἴδοι τινά των ἐπιτηδείων κείμενον, ἔς φόβον μετά λύπης καθίστατο.

Αν κάποιος κάπου κάποιον έβλεπε από τους φίλους του να κείται νεκρός, ένιωθε λύπη και φοβο μαζί.

Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν.

Εἰ εἰσίν θεοί, εἰσίν καί βωμοί.

Αν υπάρχουν θεοί, υπάρχουν και βωμοί.

Πραγματικό.

Εἰ ἥλιος μή ἦν, οὐκ ἂν ἔωρῶμεν. Αν δεν υπήρχε ήλιος, δεν θα βλέπαμε. Μή πραγματικό.

Εἰ ὁμονοοῖεν οἱ πολῖται, εὐδαίμων ἡ πόλις ἂν γίγνοιτο.

Αν οι πολίτες ήταν μονιασμένοι, η πόλη θα ήταν ευτυχισμένη..

Απλή σκέψη του λέγοντος.

Στάθης Παπακωνσταντίνου

για το καθένα από τα παρακάτω παραδείγματα να κάνεις το εξής:

Να κυκλώσετε τον υποθετικό σύνδεσμο, να υπογραμμίσετε το ρήμα της υπόθεσης και το ρήμα της απόδοσης και δίπλα σε κάθε παράδειγμα να γράψεις το είδος, σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα.

Εἰ νικήσετε, ἀπάντων τούτων ὑμεῖς κύριοι ἔσεσθε. [Πραγματικό]

Ἦν φύγη Ἀβροκόμας, αἰρήσεσθε ἄλλον ἡγεμόνα.

Εἰ ἠττηθήσεσθε, ταῦτα πάντα οἱ πολέμιοι λήψονται.

Ἐὰν τὰ ἀδύνατα θηρεύης, δυστυχίαν τῷ σῶ βίῳ παρέχεις.

Εἰ δέοι πολεμεῖν, ἄμεινον ἂν πολεμοῖμεν ἔχοντες τὰ ὄπλα ἢ παραδόντες. Εἴ τις χρημάτων ἐπιθυμῶν ἦταν προσίεται, οὗτος προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν.

Κίμων, εἴ τιτι ὑπόσχοιτό τι, οὐδαμῶς ἐψεύδετο

Εἰ τοῦτο ἐποιοῦμεν, ἅπαντες ἂν ἀπολώμεθα.

Ἐὰν τὰ ἀγαθὰ πράττωμεν, χαρὰν μεγάλην τῇ μητρὶ καὶ τῷ πατρὶ παρέχομεν.

Ἐπιλείποι ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ τὰς Ἡρακλέους πράξεις ἀπάσας καταριθμησαίμεθα. Εἴ τις μὲν ζῆν βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειρεῖ, οὗτος μῶρος ἐστίν.

Εἰ μὴ ἐγὼ ἐκέλευσα, οὐκ ἂν ἐποίησεν Ἀγησίλαος

Εἴ τις καλῶς ὑπηρετήσῃε Φιλίππῳ, οὐδενὶ ἂν εἶασε τὴν προθυμίαν ἀχάριστον.

Ἐὰν οἱ πολῖται τοῖς ἄρχουσιν πείθωνται, ἄριστα οἱ πόλεις οἰκοῦνται

Εἴ τις τὴν ἐλπίδα ἐκ τοῦ βίου ἀποβάλοι, τι ἂν ἀγαθὸν ὑπολειμμένον εἶη;
Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι τὴν δίκην καταλύωσιν, ἀσφάλειαν οὐκ ἔχουσιν.

Εἴ τις μὴ τρέφοιτο, οὐκ ἂν ζῶη.

Ἐὰν τις, παῖς ὢν, καλῶς παιδεύηται, ἀνὴρ ὢν, τὰ καλὰ ἐπιτηδεύει.

Εἴ τις ἄθλα προτιθεῖ τοῖς γεωργοῖς, πολὺ ἂν ἐπιδοίη ἢ γεωργία.

Ἦν ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν.

Εἰ οὐ γνοῖμεν τίνες ἐστὲ καὶ τίσι πολεμεῖτε, βοηθήσασιν ἂν ὑμῖν.

Ἥλιος εἰ μὴ ἦν, ἐν νυκτὶ ἂν διήγομεν.

Εἴ τις Κύρῳ δοκοίη βλακεύειν, ἔπαισεν ἄν.

Ἀγησίλαος εἰ τοὺς νέους γυμναζομένους ἴδοι, ἐπήνεσεν ἄν.

Οἱ Ἕλληνες τὸ πάλαι, εἰ βούλοιντο εἰς λόγους ἐλθεῖν πρὸς ἀλλήλους,
κήρυκας ἔπεμπον.

ἠλίκος ἦν ὑμῖν θόρυβος, εἰ ἐγὼ τοῦτο ἐποίουν.

Δυστυχέστατος τῶν ἀνθρώπων ἂν εἶην, εἰ τῆς πατρίδος ἀποστερηθείην.

Εἰ τὰ ψηφίσματα αὐτάρκη εἶεν, ἠνάγκασαν ἂν ἡμᾶς ποιεῖν τὰ
προσήκοντα

Εἰ οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατεύοιντο ἔξω χώρας, μάντις ἦσαν ἐν τῷ
στρατοπέδῳ καὶ ἱερεῖς φέροντες πῦρ ἀπὸ τοῦ Διὸς βωμοῦ.

Ἐὰν τι κακὸν ἐπιτηδεύσωσιν, οὐκ ἀπολυθήσονται τῆς τιμωρίας

Ἐὰν τοῦτον ἀποκτείνητε, βλάψετε ὑμᾶς αὐτούς.

Ἄν θεὸς ἐθέλῃ, ῥαδίως κρατήσομεν τῶν πολεμίων